

MIHAI SEBASTIAN – UN AUTOR „RECUPERAT” LA O ORĂ DE LITERATURĂ

Tatiana AMBROCI

șefa Bibliotecii Colegiului de Construcții

Încredințez aceste foi unui om tânăr, care le va primi cu bună credință și le va citi așa cum ar sta de vorbă cu el însuși. Nu-l cunosc pe acest tânăr și nu știu unde este, dar sunt convins că este.
Mihai Sebastian

Biblioteca Colegiului de Construcții a organizat pe parcursul anului de studii, în colaborare cu alte subdiviziuni ale instituției, un șir de acțiuni științifico - culturale menite să cultive tinerilor apetitul lecturii, interesul pentru cele mai valoroase opere din literatura română și universală. Printre acestea se numără și conferința științifico - literară **O oră de literatură cu Mihai Sebastian**, care a avut loc în Sala de Lectură a Bibliotecii. Participanții - elevi, profesori, bibliotecari - au descoperit un autor al unor scrieri de certă valoare, scriitor și dramaturg român.

Manifestarea dată a fost organizată cu prilejul împlinirii (în 2007) a o sută de

ani de la nașterea autorului *Accidentului* și a *Stelei fără nume*. Născut la 18 octombrie 1907, *Mihai Sebastian* a făcut carieră în domeniul juridic, a colaborat la cele mai importante reviste din perioada interbelică: *Contemporanul*, *Cuvântul*, *Revista Fundațiilor Regale* și a cunoscut mari personalități ale veacului, dintre care unii i-au fost chiar prieteni intimi: *Camil Petrescu*, *prințul Bibescu*, *Mircea Eliade* sau *Nae Ionescu*. Dispărut tragic în urma unui accident, *Mihai Sebastian* lasă în urmă o operă marcată, în mare parte, de condiția de evreu în vremuri tulburi ale istoriei.

Participanților li s-a oferit frumoasa ocazie de a realiza o incursiune revelatoare prin operele care l-au consacrat pe *Mihai Sebastian*, incursiune dirijată cu pricepere de moderatorii activității - elevii *Rodica Ababii* și *Ion Druță*. Manifestarea a început cu *Introducere în rondo capriccioso* a lui *Sen Sans*, piesă muzicală cu un puternic conținut emoțional, ce a determinat o concentrare maximă asupra cuvintelor de început ale prezentărilor privind accidentul tra-

gic din mai 1945, în care *Mihai Sebastian* și-a pierdut viața.

Luînd în calcul faptul că tinerii de azi preferă mai mult să privească imagini în mișcare și să audă sunete, organizatorii acțiunii au prezentat un film de scurt metraj despre viața și activitatea lui *Mihai Sebastian* (<http://www.youtube.com/watch?v=r2w5pFCKvfQ>),

după care elevii Victoria Curoșu și Victoria Rusu au adus la cunoștința publicului datele biografice ale scrii-

torului, informațiile fiind prezentate în Power Point. Elevele s-au referit la cele mai importante momente din viața scriitorului: stabilirea relațiilor de prietenie cu *Mircea Eliade*, *Nae Ionescu*, *Cezar Petrescu*, *Camil Baltazar* etc.; colaborarea la publicațiile *Cuvântul*, *Azi*, *România Literară*; luarea licenței în drept și activitatea sa ca avocat; activitatea literară: romancier, publicist și dramaturg.

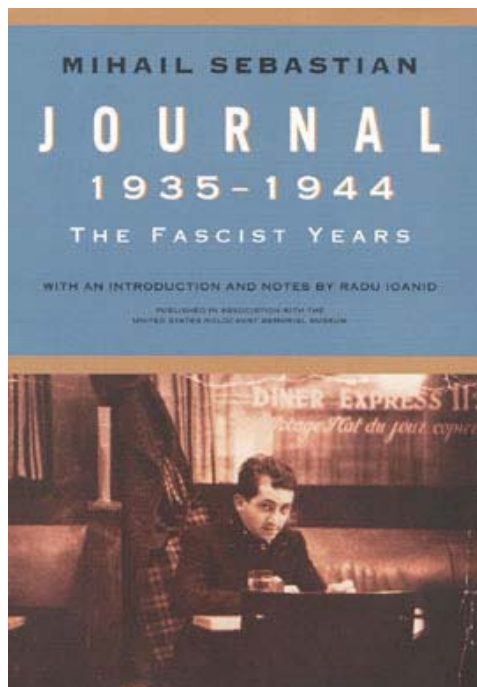
O altă elevă, Tatiana Său, a vorbit despre lucrarea de debut a lui *Mihai Sebastian* *Fragmente dintr-un carnet găsit*, pe care a lecturat-o în versiune on-line din motivul lipsei acesteia în bibliotecă. Totodată, ea a făcut și o scurtă prezentare a culegerii de nuvele *Femei*, proze care au impresionat-o puternic prin notele de tristețe și melancolie.

Felicia Angheluță a prezentat o altă operă a lui *Mihai Sebastian* *Cum am devenit huligan*, creație care a fost în fapt o replică dată criticilor săi din epocă, cauzată de apariția scandalooasei prefețe a lui Nae Ionescu la cartea sa *2 000 de ani*. Totodată, *Cum am devenit huligan* este și o explicație a resorturilor care l-au determinat pe Sebastian să-și submineze propria carte și anume prietenia cu Nae Ionescu.

Despre romanele de dragoste *Orașul cu salcâmi* și *Accidentul* au vorbit elevele Tatiana Gheorghiuță, Cristina Spînu și Elena Sert, ultima menționînd că *Mihai Sebastian* face parte din autorii ei preferați, îndemnînd colegii să citească această valoroasă operă. Elena Sert a remarcat faptul că a recunoscut ușor un alter-ego al lui Sebastian, cel din *Jurnal*, în avocatul Paul din *Accidentul*: se simte bătrîn și obosit și nu-și regăsește pofta de a trăi decît departe de un București apăsător, la munte, pe culmile înzăpezite, unde reușeste să-și recîștige libertatea („*Cine a fost în munți e un om liber*”, îi spune Nora, iubita sa, la sfîrșitul romanului) și

tinerețea, idee care este deosebită de cele din primele romane ale lui Sebastian: libertatea și tinerețea personajelor sînt căutate, cîștigate, nu mai vin în chip natural. Fragmentul citat de Elena Sert i-a determinat pe mai mulți tineri să facă lectura prozei sebastianiene, astfel, imediat după conferință, aceste romane au fost solicitate.

Cele mai multe discuții a generat

Jurnalul intim, publicat după 60 de ani, despre care au vorbit Vasile Muturniuc și Tatiana Său, astfel elevii au putut cunoaște cine a fost *Omul Mihai Sebastian*, cel care, în timpuri cumplite, aflat între mitralierele ideologice ale extremei drepte și ale extremei stîngi, a făcut față "rinocerizării", omul despre care Eugen Ionescu, unul din cei mai apropiați prieteni ai săi, avea să scrie: "Îl iubeam

așa de mult... Mihai Sebastian își păstrase o minte lucidă și o omenie autentică... Era acum un prieten, un frate... Devenise grav, profund..." Momentele cele mai tulburătoare evocate în *Jurnal* țin de perioada anilor de război, perioadă în care Sebastian trăia fiecare zi, fiecare ceas cu gîndul morții lîngă el, cu frica de deportare sau pogrom, ca evreu, fiind contestat de o ideologie nazistă care vedea în evrei dușmanii principali, fapt care a adus la aceea că i-a refuzat dreptul de a exista ca individ.

Treptat, au fost antrenați în discuții elevii și profesorii prezenți în sală, care au rămas puternic impresionați de unele fragmente din *Jurnalul sebastianian*, lecturate de doamna Tatiana Ambroci, fragmente unde sînt reflectate vremurile hâde (anii 1935 - 1944), timp divorțat de rațiune, bun - simț și omenesc ("rinocerizarea" celor mai apropiați prieteni și relațiile complexe și sinuoase, marcate de tensiuni și decepții, arestarea lui Geo Bogza, învinuit de pornografie etc.), martor la care a fost Mihai Sebastian, prin notele, reflecțiile, însemnările fugare constituind edificiul memoriei.

În final, elevii Nicolae Cojușneanu și Marina Maidan au înscenat un act din piesa *Steaua fără nume*, astfel conferința s-a transformat într-un mini - spectacol cu un scenariu bine elaborat, atractiv, cu mișcări scenice și acompaniment muzical. Dincolo de bucuria întîlnirii, dar și de satisfacțiile estetice pe care le-am încer-

cat cu toții la această *Oră de literatură cu Mihai Sebastian*, rămîne evenimentul cultural de seamă la care au contribuit elevii colegiului îndrumați de bibliotecari și profesori.

În cadrul conferinței literare *O oră de literatură cu Mihai Sebastian* a fost vernisată și o expoziție de carte, astfel că această acțiune a Bibliotecii s-a dovedit a fi un succes de rînd cu multe alte activități desfășurate pe parcursul anului de învățămînt, atît în plan organizatoric, cît și cognitiv, constituind un bun prilej de a cunoaște dimensiunile operei lui Mihai Sebastian.

Această activitate se înscrie firesc în strategiile campaniei *A citi e la modă*, lansată pentru acest an de învățămînt de secțiunea Asociației Bibliotecarilor din R. Moldova Bibliotecii de colegiu în scopul promovării lecturii în rîndul tineretului studios

din colegii și menținerii interesului pentru literatura artistică.

Trebuie menționat și faptul că direcția Colegiului de Construcții, a organizat vizionarea colectivă a spectacolului *Ultima oră de Mihai Sebastian*, montat de fostul absolvent al colegiului Alexandru Cozub la Teatrul Național *Mihai Eminescu*, spectacol prezentat în exclusivitate pentru elevii și profesorii Colegiului de Construcții în luna decembrie 2007. La fel, elevii au putut viziona în chiar ziua desfășurării conferinței spectacolul *Steaua fără nume* la Teatrul *Ginta Latină*.

Considerăm că organizarea unor astfel de activități pentru și împreună cu elevii vor contribui la dezvoltarea gustului pentru literatura artistică și la ridicarea nivelului de cultură generală a elevilor de la Colegiul de Construcții.

În final, am dori să remarcăm eforturile considerabile ale tuturor celor care au determinat reușita activității: colaboratorii Bibliotecii Colegiului de Construcții, domnul I. V. Pelivan, directorul Colegiului, doamna T. Cuhai, director - adjunct studii, doamna E. Galben, director - adjunct educație, doamna L. Condur, profesoară de limbă română și, nu în ultimul rînd, N. Gâncu, administrator de rețea.

